

Ilojan koulun lokalbehov och alternativ för fortsättningen i fråga om fastighetens hyresavtal

Nämnden för växande och lärande 22.01.2026 § 10
52/02.05.05/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
direktör för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning Jari Kettunen, fornamn.efternamn@porvoo.fi

Borgå stads fullmäktige beslutade om budgeten för 2026 på sitt möte 12.11.2025. I fråga om servicenätet för sektorn för växande och lärande beslutades att situationen och utvecklingsbehoven för servicenätet för småbarnspedagogik och grundläggande utbildning ska bedömas kontinuerligt i enlighet med fullmäktiges beslut. En aktuell lägesbild samlas in och upprätthålls utifrån det omfattande informationsinnehåll som beskrivs i servicenätsutredningen. Servicenätsplanering genomförs i omfattande samarbete över sektorgränserna.

Ordnandet av den grundläggande utbildningen planeras enligt läsår och fullmäktiges budgetbeslut för år 2026 innehåller anslag för det nuvarande servicenätet fram till slutet av år 2026. Utbildningstjänsternas verksamhet planeras per läsår, vilket innebär att eventuella ändringar i utbudet av tjänster i regel görs per läsår. Dessutom bör man beakta att även om det kontinuerligt bedöms hur servicenätet fungerar, kräver eventuella ändringar i servicenätet delaktighet och konsekvensbedömning ur såväl barns som vuxnas perspektiv.

Olika konsekvenser har senast bedömts grundligt i samband med de olika scenarierna i den servicenätsutredning som behandlades i slutet av år 2024, och dessutom har det gjorts bedömningar av eventuella ändringars konsekvenser för skolresor och transporter. Situationen har inte förändrats på ett år, så dessa konsekvensbedömningar gäller fortfarande.

Ilojan koulun läge och fastighet

Ilojan koulu ligger nordöst om Borgå stads centrum cirka tio kilometer från centrum. Till skolans elevupptagningsområde hör byarna Siggböle och Illby och området gränsar till Askola och å andra sidan till Lovisa stad. I söder gränsar skolans elevupptagningsområde till det serviceområde som omfattar Huhtisen koulu, Keskuskoulu och Kevätkummun koulu.

Skolan finns i hyrda lokaler. Hyresavtalet har uppgjorts så att avtalets första femårsperiod håller på att löpa ut och beslutet om förlängning av hyresavtalet måste fattas senast i mars 2026. Det avtal som staden ingick för fem år sedan var sådant att det alltid är möjligt att förlänga avtalet fem år i taget. Dessutom har staden möjlighet att lösa in skolfastigheten till sig själv genom att betala dess restvärde, eller om staden avstår från byggnaden, får staden på motsvarande sätt återköpspriset själv. Entreprenörens återköpskyldighet är enligt beskrivningen ovan åren 2026, 2031

eller 2036. Restvärdet är den penningssumma som entreprenören då returnerar till staden. Med samma summa kan objektet helt lösas in till staden.

Om staden beslutar att träffa ett avgörande om fastigheten vid utgången av den första femårsperioden skulle inlösnings- eller återköpspriset för Ilolan koulus fastighet vid utgången av 2026 vara 1 071 500 euro, år 2031 skulle det vara 428 600 euro och år 2036 42 860 euro.

Ilolan koulu består av två separata byggnader, av vilka huvudskolan är en 855 brm² stor fastighet som hyrs med den ovan beskrivna modellen. På samma tomt finns dessutom en annan mindre byggnad som främst används för undervisning i konst- och färdighetsämnen och slöjd. Skolan har ingen egen gymnastiksal, utan när man har innegymnastik kan man utnyttja idrottslokaler i Borgå stads centrum för att säkerställa att läroplanen förverkligas. Man har uppskattat att det maximala elevantalet i Ilolan koulu kan vara 80 elever och att ett pedagogiskt ändamålsenligt elevantal är cirka 60 elever. På den officiella registreringsdagen i september 2025 fanns det 37 elever i skolan och under de närmaste åren verkar elevantalet minska ytterligare.

Utvecklingen av elevantalet i Ilolan koulu

Utvecklingen av elevantalet i Ilolan koulu under de föregående läsåren har varit nedåtgående. Av statistiken nedan framgår förändringen i elevantalet enligt de officiella statistikföringsdagarna från och med läsåret 2020–2021 och uppgifter om hur antalet barn under skolåldern som för närvarande bor i området inverkar på utvecklingen av elevantalet i skolan under de kommande fem åren. I uppskattningen ingår inte inflyttning, utan det är fråga om barn som nu bor i området.

<u>Läsår</u>	<u>Antal elever i Ilolan koulu</u>
2020–2021	46
2021–2022	50
2022–2023	47
2023–2024	42
2024–2025	41
2025–2026	37
2026–2027	36
2027–2028	32
2028–2029	32
2029–2030	28
2030–2031	30

På basis av den bifogade elevstatistiken 20.9.2025 och de ovan beskrivna elevantalen kan man uppskatta att eleverna inom Ilolan koulus elevupptagningsområde i framtiden kan få plats i de befintliga undervisningsgrupperna inom det serviceområde som omfattar Huhtisen koulu, Keskuskoulu och Kevätkummun koulu från och med 2027. I samband med det budgetbeslut för 2026 som fullmäktige godkänt förutsätts en kontinuerlig granskning av servicenätet, dock

med tanke på att eventuella ändringar i servicenätet kräver separata beslut.

Ilolan koulus verksamhetskostnader och förväntade hyreskostnader för fastigheten

I budgeten för Ilolan koulu 2025 uppgår skolans totala kostnader till cirka 674 000 euro. Av dessa har hyreskostnaderna för fastigheten varit 303 000 euro och personalkostnaderna sammanlagt 247 000 euro. I den godkända budgeten för 2026 har totalt 667 000 euro reserverats för skolans verksamhetsutgifter, varav de kostnader som hänförs till fastigheten är 280 000 euro och personalkostnaderna, där de riksomfattande löneförhöjningarna ingår, är sammanlagt 274 000 euro. Kostnaderna för skolskjutsen i Ilolan koulu beräknas i sin helhet uppgå till cirka 700 euro per/dag, dvs. sammanlagt cirka 135 000 euro år 2026.

Att förvalta och hyra Borgå stads fastigheter samt att förhandla om och besluta om avtalsvillkoren för hyresavtal hör enligt stadens förvaltningsstadga till lokalitetsledningens beslutanderätt utgående från det behov som beställaren angett.

Om man antar att man under de följande fem åren med samma principer avkortar 30 procent av inköpspriset (de första fem åren avkortades 50 procent), får man följande uppskattningar:

Enbart leasingkostnader för Ilolan koulus fastighet är under följande år:

2027	140 000 euro/år
2028	140 000 euro/år
2029	140 000 euro/år
2030	140 000 euro/år
2031	140 000 euro/år

Utöver dessa tillkommer direkta driftskostnader, värme, el, vatten, underhåll, försäkringar m.m., cirka 50 000 euro/år, som ska justeras med cirka 4 procent per år, vilket innebär:

2027	50 000 euro/år
2028	52 000 euro/år
2029	54 000 euro/år
2030	56 000 euro/år
2031	58 000 euro/år

Enligt de ovan beskrivna principerna är hyreskostnaderna som betalas av de finskspråkiga tjänsterna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning för Ilolan koulus fastighet enligt förhandskalkylerna något över 200 000 euro/år åren 2027–2031, då man också beaktar den andra byggnaden på tomten och underhållet av den. De totala kostnaderna beräknas ligga kvar på nuvarande nivå eller stiga något eftersom lönekostnaderna och övriga kostnader ständigt har stigit något i och med den allmänna kostnadsnivån och löneprogrammet.

Borgå stadsfullmäktige fattade vid behandlingen av servicenätet 11.12.2024 ett verkställighetsbeslut för åren 2025–2027 så att ingen av byskolorna i Borgå läggs ner och Keskuskoulu och Linnajoen koulu slås samman till en enhetsskola före utgången av 2027. Det senare beslutet har upphävts 11.12.2025 i samband med fullmäktiges budgetbehandling för 2026.

En eventuell förlängning av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet med fem år från och med 2027 har en nära koppling till de ekonomiska ramvillkoren och riktlinjerna för ordnandet av tjänster under åren 2027–2031 som ska fastställas i programmet för stabilisering av ekonomin som bereds under våren 2026, samt till eventuella betydande förändringar i den bifogade elevstatistiken.

För att få mer detaljerade fastighetskostnader och beräkningar inför beslutsfattandet i stadsstyrelsen, kan förhandlingar föras med leverantörer av finansieringsleasing och element/moduler.

Alternativ i anslutning till hyresavtalet för Ilolan koulu och bedömning av dem

1. Hyresavtalet förlängs inte

Detta skulle innebära att ärendet behandlas i stadsfullmäktige och att beslutet om servicenätet utvärderas på nytt och i praktiken också att beslutet om budgeten för 2026 rivs upp gällande Ilolan koulu. Ekonomiskt får Borgå stad som restvärde 1 071 500 euro för fastigheten, om staden avstår från den i slutet av år 2026. Dessutom skulle eleverna få plats i de nuvarande grupperna i skolorna i det östra serviceområdet, varvid kostnadsbesparingarna skulle vara betydande, uppskattningsvis cirka 400 000–500 000 euro per år. Storleken på sparpotentialen påverkas för sin del av transportkostnaderna, som beräknas öka med cirka 30 000 euro/år, beräknat med det nuvarande elevantalet. Med tanke på beredningen av stabiliseringsprogrammet för ekonomin ger detta alternativ de största ekonomiska besparingarna.

Utmaningen med denna lösning är att elevernas skola och undervisningsgrupper skulle ändras mitt under läsåret om de övergår till en skola inom ett annat serviceområde. Detta är dock möjligt, även om det inte är det mest optimala ur pedagogisk synvinkel.

2. Hyresavtalet förlängs

Om man beslutar sig för att förlänga hyresavtalet för Ilolan koulu, betyder det att underhållet av fastigheten och hyreskostnaderna skulle ligga på stadens axlar under de följande fem åren, dvs. fram till år 2031, oberoende av lösningar för skolnätet åren 2028–2031. Dessutom skulle skolans kostnader per elev vara höga och skolans fastighet underutnyttjad. Då bör man undersöka sådana alternativ där gränserna för elevupptagnings- eller serviceområdena ändras så att skolans lokaler kan utnyttjas effektivt.

Med tanke på beredningen av stabiliseringsprogrammet för ekonomin måste eventuella besparingar hittas i andra skolor eller så

måste det sättas ett högre spartryck på andra tjänster inom sektorn. Dessutom borde det utredas om det på motsvarande sätt finns andra underutnyttjade fastigheter som staden kan avstå från för att spara kostnader under åren 2028–2031.

3. Fastigheten inlöses till Borgå stad

Inlösen av Ilolan koulus fastighet till Borgå stad från och med år 2027 skulle möjliggöra lösningar i anslutning till skolnätet utan att staden på förhand förbinder sig till fem års hyreskostnader. En flyttbar skolfastighet på 855 brm² i gott skick som ägs av staden kan teoretiskt sett säljas vidare, om den inte längre behövs för att ordna tjänster och om man av kostnadsskäl beslutar att ordna elevernas utbildningstjänster någon annanstans. Enligt lokaltjänsternas analys är det i praktiken mycket osannolikt att man hittar en köpare, eftersom antalet barn minskar överallt.

Detta alternativ skulle kräva att investeringsdelen i budgetbeslutet för 2026 rivs upp och att man fattar ett nytt beslut om inlösen samt tilläggsfinansiering. Med tanke på beredningen av stabiliseringsprogrammet för ekonomin måste eventuella besparingar hittas i andra skolor eller så måste det sättas ett högre spartryck på andra tjänster inom sektorn. Dessutom borde det utredas om det på motsvarande sätt finns andra underutnyttjade fastigheter som staden kan avstå från för att spara kostnader under åren 2028–2031.

Bilaga

Finskspråkiga utbildningssektionens protokollsutdrag 20.1.2026 § 7 med bilagor

Bildningsdirektör

Nämnden för växande och lärande antecknar för kännedom att den första femårsperioden av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet löper ut i slutet av år 2026 och beslut om en eventuell förlängning måste fattas i mars 2026. Fastighetens hyresavtal förlängs automatiskt med fem år, om avtalet inte separat sägs upp senast sex månader förrän den följande femårsperioden börjar. Fullmäktiges budgetbeslut för år 2026 innehåller anslag för det nuvarande servicenätet fram till slutet av år 2026.

Borgå stads ekonomiska situation väntas försämrats betydligt under åren 2027 och 2028, och därför har fullmäktige i samband med budgetbeslutet för 2026 beslutat inleda beredningen av ett program för stabilisering av ekonomin under våren 2026. En eventuell förlängning av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet med fem år från och med 2027 är ett separat beslutsärende med tanke på beslutsfattandet, men det är i själva verket nära kopplat till det program för stabilisering av ekonomin som bereds under våren 2026.

Den finskspråkiga utbildningssektionen har behandlat ärendet vid sitt möte 20.1.2026. Ett protokollsutdrag finns som bilaga.

Ur ekonomisk synvinkel vore det motiverat att säga upp hyresavtalet

och ansluta Ilolan koulus elevupptagningsområde till det serviceområde som omfattar Huhtisen koulu, Keskuskoulu och Kevätkummun koulu. Den eventuella sparpotential som skulle uppnås med denna lösning är betydande. Om en motsvarande besparing måste hittas inom serviceområdets övriga verksamhet förutspås detta i sin helhet ha en betydande inverkan på lärandets kvalitet som personalresurser. En annan faktor som talar för lösningen att säga upp hyresavtalet är att förskoleundervisningen för barn inom Ilolan koulus elevupptagningsområde för närvarande ordnas i Keskuskoulus lokaler.

Under nämnden för växande och lärande ordnas för närvarande högklassiga och så kostnadseffektiva tjänster som möjligt inom grundläggande utbildning för sammanlagt cirka 5 400 elever. För de cirka 35 eleverna i Ilolan koulu skulle man i fortsättningen kunna ordna tjänster i de övriga skolorna i det östra serviceområdet, om man beslutar att inte förlänga hyresavtalet.

Borgå stadsfullmäktige fattade tidigare vid behandlingen av servicenätet 11.12.2024 ett verkställighetsbeslut för åren 2025–2027 så att ingen av byskolorna i Borgå läggs ner. Giltigheten av detta beslut ska vara känd när beslutet om förlängning av hyresavtalet fattas.

I det program för stabilisering av ekonomin som bereds under våren 2026 ska man dock beakta eventuella lösningar som gäller servicenätet efter 2027 som möjlig sparpotential. Dessutom anser nämnden för växande och lärande att det är viktigt att eventuella sparåtgärder inte äventyrar kvalitetsfaktorerna och personalresurserna i anslutning till lärandet.

Nämnden för växande och lärande sänder ärendet vidare till stadsstyrelsen för behandling.

Paragrafen justeras genast.

Beslut

Nämnden för växande och lärande antecknade för kännedom att den första femårsperioden av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet löper ut i slutet av år 2026 och beslut om en eventuell förlängning måste fattas i mars 2026. Fastighetens hyresavtal förlängs automatiskt med fem år, om avtalet inte separat sägs upp senast sex månader förrän den följande femårsperioden börjar. Fullmäktiges budgetbeslut för år 2026 innehåller anslag för det nuvarande servicenätet fram till slutet av år 2026.

Borgå stads ekonomiska situation väntas försämrats betydligt under åren 2027 och 2028, och därför har fullmäktige i samband med budgetbeslutet för 2026 beslutat inleda beredningen av ett program för stabilisering av ekonomin under våren 2026. En eventuell förlängning av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet med fem år från och med 2027 är ett separat beslutsärende med tanke på beslutsfattandet, men det är i själva verket nära kopplat till det program för stabilisering av ekonomin som bereds under våren

2026.

Den finskspråkiga utbildningssektionen har behandlat ärendet vid sitt möte 20.1.2026. Ett protokollsutdrag finns som bilaga.

Ur ekonomisk synvinkel vore det motiverat att säga upp hyresavtalet och ansluta Ilolan koulus elevupptagningsområde till det serviceområde som omfattar Huhtisen koulu, Keskuskoulu och Kevätkummun koulu. Den eventuella sparpotential som skulle uppnås med denna lösning är betydande. Om en motsvarande besparing måste hittas inom serviceområdets övriga verksamhet förutspås detta i sin helhet ha en betydande inverkan på lärandets kvalitet som personalresurser. En annan faktor som talar för lösningen att säga upp hyresavtalet är att förskoleundervisningen för barn inom Ilolan koulus elevupptagningsområde för närvarande ordnas i Keskuskoulus lokaler.

Under nämnden för växande och lärande ordnas för närvarande högklassiga och så kostnadseffektiva tjänster som möjligt inom grundläggande utbildning för sammanlagt cirka 5 400 elever. För de cirka 35 eleverna i Ilolan koulu skulle man i fortsättningen kunna ordna tjänster i de övriga skolorna i det östra serviceområdet, om man beslutar att inte förlänga hyresavtalet.

Borgå stadsfullmäktige fattade tidigare vid behandlingen av servicenätet 11.12.2024 ett verkställighetsbeslut för åren 2025–2027 så att ingen av byskolorna i Borgå läggs ner. Giltigheten av detta beslut ska vara känd när beslutet om förlängning av hyresavtalet fattas.

I det program för stabilisering av ekonomin som bereds under våren 2026 ska man dock beakta eventuella lösningar som gäller servicenätet efter 2027 som möjlig sparpotential. Dessutom anser nämnden för växande och lärande att det är viktigt att eventuella sparåtgärder inte äventyrar kvalitetsfaktorerna och personalresurserna i anslutning till lärandet.

Nämnden lade enhälligt till följande stycke i bildningsdirektörens utlåtande som vägledning för den fortsatta beredningen: "Innan beslut fattas om uppsägning eller förlängning av hyresavtal för Ilolan koulu, förutsätts att en utredning görs om möjligheten att fortsätta Ilolan koulus hyresavtal och verksamhet i nuvarande form i 2 år, i enlighet med fullmäktiges beslut av den 11.12.2024, som stöd för beslutsfattandet".

Nämnden för växande och lärande beslutade sända ärendet vidare till stadsstyrelsen för behandling.

Paragrafen justerades genast.